

Tornion-Muonionjoen yhteistarkkailun vesistötarkkailuohjelma vuosille 2025 – 2030, 25.9.2024 päivätty esitys, korjaukset:

1. Johdanto

- ~~Tornion-Muonionjoen vesistöalueen Suomen puoleisen osan vesistötarkkailua on toteutettu yhteistarkkailuna vuodesta 2003 1981 lähtien. Yhteistarkkailussa on tällä hetkellä mukana ~~40 yhdeksän~~ asumajätevedenpuhdistamo ja yksi teollisuuslaitos vesistötarkkailuiden osalta...~~
- ~~Tornion-Muonionjoen vesistöalueen velvoitetarkkailuiden vesistöosuudet on toteutettu yhteistarkkailuna vuosille 2013-2018 (Lapin vesitutkimus Oy 2012) sekä vuosille 2019-2024 laaditun tarkkailuohjelman mukaisesti (Eurofins Ahma Oy 2018). Vuosina 2019-2024 tarkkailua on toteutettu Eurofins Ahma Oy:n (2018) laatiman tarkkailuohjelman mukaisesti. Ohjelma on sisältänyt vesistötarkkailun sekä biologisen tarkkailun...~~

2.1 Alueen kuvaus

- ~~Torniojoki Tornionjoki~~
- Tyydyttävään tilaan Ylitornion järvistä kuuluu myös suurikokoinen Iso-Vietonen, joka ~~eräa~~ ~~kaikista muista tarkastelluista järvistä siinä, että tyydyttävän lisäksi sen ekologinen on määritelty~~ nimetty voimakkaasti muutetuksi järveksi voimakkaan säännöstelyn vuoksi.

2.2. Alueen pistekuormitus

- ~~Eteläisin tarkkailuvelvollisiin kuuluva pistekuormittaja vesistöalueella on Ylitornion jätevedenpuhdistamo. Aikaisemmin tarkkailuun on kuulunut myös Tornion Kourilehdon jätevedenpuhdistamo, jonka ympäristöluvanvarainen toiminta on kuitenkin päättynyt, eikä laitoksella ole enää tarkkailuvelvoitetta.~~

3. Yhteistarkkailun osapuolet

- ~~Kolarin uusi jätevedenpuhdistamo aloitti jätevesien vastaanottamisen 5.6.2023 ja Kolarin kirkonkylän vanhan jätevedenpuhdistamon toiminta päättyi 6.6.2023.~~
- ~~Kourilehdon jätevedenpuhdistamon ympäristöluvanvarainen toiminta on päättynyt. Vanha puhdistamo on korvattu jätevesien maaperäkäsittelyllä, joka on mitoitukseltaan alle luvanvaraisuuden rajan. Hakemus vanhan luvan rauettamiseksi on laitettu vireille Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa 4.9.2024. Laitoksen vesistövaikutusten tarkkailua yhteistarkkailussa jatketaan kuitenkin vähintään niin kauan, kunnes rauettamispäätös on saanut lainvoiman. Laitoksen lupa on rautettu 4.11.2024 Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä Nro 146/2024. Laitoksella ei ole enää tarkkailuvelvoitetta.~~

Taulukko 4

- Kourilehto poistetaan taulukosta
- Muonion kirkonkylä lupapäätöksen lyhenne ~~PSYV~~ PSY

4.2 Tarkkailuun tehdyt muutokset

- ~~Tämä tarkkailuohjelma korvaa vuosille 2019-2024 laaditun tarkkailuohjelman (Eurofins Ahma Oy 2018). Tarkkailussa pystytään hyödyntämään suhteellisen hyvin ympäristöhallinnon suorittamia tarkkailujen tuloksia. Voimassa oleva ohjelma on vedenlaadun kemiallisen tarkkailun osalta tarkoituksenmukainen eikä analyysivalikoimiin esitetä muutoksia.~~

5.1 Intensiivinen veden laadun tarkkailu

- *Tornionjoen Kukkolan havaintopiste on pääosin Lapin ELY-keskuksen ympäristöhallinnon havaintopiste, jolla on suoritettu vedenlaatu-seuranta pidemmän aikaa.*
 - korjattava myös muualta viittaukset ELY-keskuksen seurantaan, kyseessä on ympäristöhallinnon seuranta
 - taulukko 5
 - kpl 5.2.
 - kpl 6.1.
 - kpl 8, teksti ja taulukko 18
- poistetaan, ei ole tarvetta ilmoittaa: ~~Konsultin tulee ilmoittaa intensiivisen tarkkailun näytteenotosta Lapin ELY-keskukselle otukäteen eri toimijoiden näytteenottoaikataulujen yhteensovittamisen takia.~~

5.2 Alueellinen veden laadun tarkkailu

- poistetaan: ~~Tornionjoen pisteen TM9 ja Karungin yläpuolisen havaintopisteen TM12 kevättalven näytteenotosta on ilmoitettava otukäteen Lapin ELY-keskukselle, jotta näytteenotot voidaan sovittaa aikataulullisesti yhteen.~~

6.6 Liakanjoki

- poistetaan koko kpl

Taulukko 16

- pisteen Tornionjoki, Ylitornion jvp alap. 2 yt 3 ID on 21847. * ja alaviittaus pois.

9. Menettely poikkeustilanteissa

- *Tarkkailuvelvollisten tai tarkkailua toteuttavan konsultin tulee ilmoittaa äkillisistä vesistöhaitoista tai niiden uhasta ELY-keskukselle ja asianomaisen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jotka yhdessä toiminnanharjoittajan kanssa päättävät jatkotoimista. Ilmoitus välitetään myös suomalais-ruotsalaiselle rajajokikomissiolle (info@fsgk.se) tiedoksi.*

10.1 Tulosten toimittaminen

- *Analyysitulokset toimitetaan viimeistään kuukauden kuluttua näytteenotosta tarkkailuvelvollisille, Lapin ELY-keskukselle sekä alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Tulokset välitetään myös suomalais-ruotsalaiselle rajajokikomissiolle tiedoksi.*
- *Biologisten tarkkailujen (piilevä ja pohjaeläin) näytteenottotiedot tallennetaan piilevä- ja pohjaeläinrekistereihin viimeistään kuukausi näytteenoton jälkeen ja määritystulokset määritysten valmistuttua. (yhdenmukainen kpl 7.2 kanssa)*

10.2

- .. - yleistajuinen tiivistelmä (myös ruotsiksi käännettynä)
- Tekstiin lisäys: Yhteistyössä suomalais-ruotsalaisen rajajokikomissio kanssa käännetään yleistajuinen tiivistelmä myös ruotsiksi, jotta ohjelman keskeinen sisältö on välitettävissä myös Ruotsin puolelle.
- raportin valmistumisen määräaika samaan sarakkeeseen muiden pvm kanssa
- *Sekä suppeista että laajemmista raporteista toimitetaan ennen raportin lopullista valmistumista luonnos kommentoitavaksi tarkkailuvelvollisille, Lapin ELY-keskukselle sekä alueen kuntiin*

kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Luonnos välitetään myös suomalais-ruotsalaiselle rajajokikomissiolle tiedoksi.

12. Yhteystiedot

- Mikäli tiedoissa tapahtuu muutoksia, ilmoitetaan siitä Lapin ELY-keskuksen keskukselle, yhteistarkkailun yhteyshenkilölle ja tarkkailua hoitavalle konsultille.

Liitteet

- poistetaan Kourilehdon jvp ja sen tarkkailupisteet liitekartoilta 1 ja 2.8 sekä yhteystiedot liitteestä 3.

Liite 3

- liitteessä tulee olla yhteistarkkailun yhteyshenkilön tietojen lisäksi tarkkailuvollisten yhteystiedot

TORNION KAUPUNKI <u>Meri-Lapin ympäristöpalvelut</u>	Heidi Ilmasti (yhteistarkkailun yhdyshenkilö)	Suensaarenkatu 4, 95400 Tornio	ymparistonsuojelu@tornio.fi heidi.ilmasti@tornio.fi pipso.maikkula@tornio.fi lotta.mattila@tornio.fi
Ylitornion kunta	Jarmo Jaake Kari Hallikainen	Tekninen toimisto, PL 38, 95601 Ylitornio	jarmo.jaake@ylitornio.fi kari.hallikainen@ylitornio.fi
Muonion kunta	Jussi-Pekka Tammilehto Larissa Rimpiläinen Jaakko Muotka	PL 25, 99310 Muonio	jussi.pekka.tammilehto@muonio.fi larissa.rimpilainen@muonio.fi jaakko.muotka@muonio.fi
KOLARIN KUNTA	Kullervo Lauri	Isopalontie 2, 95900 Kolari	kullervo.lauri@kolari.fi
ENONTEKIÖN KUNTA/ Enontekiön Vesihuolto Oy	Kimmo Lämsä	Ounastie 165, 99400 Enontekiö	kimmo.lamsa@enontekio.fi
PELLON KUNTA	Esa Kassinen	Kunnantie 4, 95700 Pelle	esa.kassinen@pello.fi
Pellon Vesihuolto Osuuskunta	Taisto Yli-Saukko-oja		taisto.ylisaukko-oja@utanet.fi
TORNION VESI OY	Juha Ylioinas	Varikonkatu 5, 95420 Tornio	juha.ylioinas@tornio.fi
Tunturi-Lapin Vesi Oy	Tapani Ruokojärvi Mika Järvenpää	Martinsaarentie 3, 95970 Äkäslompolo	tapani.ruokojarvi@tunturilapinvesi.fi mika.jarvenpaa@tunturilapinvesi.fi
Jerisjärven Huolto Oy	Riku Pyykkönen Helena Pöykiö	Yrjö Kokon tie 2, 99300 Muonio	riku.pyykkonen@harriniva.fi helena@tuiranisannointi.fi
Rautaruukki OYJ	Vesa-Heikki Kempainen	Vanhatullinkatu 2, 90100 Oulu	vesa-heikki.kempainen@ssab.com